

Høringsinnspill til NOU 2019:8 «Særavgiftene på sjokolade- og sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer».

NCD-alliansen består av Diabetesforbundet, Kreftforeningen, Rådet for psykisk helse, LHL og Nasjonalforeningen for folkehelsen. Vi jobber for en bred og inkluderende folkehelsepolitikk, og et helhetlig syn på helse. I tillegg representerer vi store sykdomsgrupper som ligger innenfor definisjonen ikke-smittsomme sykdommer; diabetes, kreft, psykiske lidelser, kroniske lungesykdommer og hjerte- og karsykdommer.

NCD-alliansen viser til høringen av «Særavgiftene på sjokolade- og sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer». Vi takker for muligheten til å uttale oss.

NCD-alliansen anbefaler:

- Særavgiftene for sjokolade- og sukker og alkoholfrie drikkevarer skal utformes med en helsebegrunnelse i tråd med utvalgets flertall.
- Drikkevarer med kunstig søtstoff bør være billigere enn drikkevarer som inneholder sukker.
- Eksisterende avgifter opprettholdes inntil nye helsebegrunnede avgifter er på plass.

De ikke-smittsomme sykdommene står for to av tre dødsfall og 87 prosent av sykdomsbyrden i Norge. En stor del av sykdomsbyrden kan tilskrives et dårlig kosthold. Det gjelder kostholdet i seg selv, men også hvordan et dårlig kosthold fører til overvekt, fedme og andre risikofaktorer som høyt blodtrykk og kolesterol. Sukkerinntaket er spesielt høyt hos barn og unge og det er en klar sosial gradient knyttet til kostholdsvaner som er tydelig allerede fra barne- og ungdomsårene.

Granavolden-plattformen understreker at det aller viktigste helsearbeidet er arbeidet for å hindre at folk blir syke. Videre i regjeringens mål om å redusere helseforskjeller og skape et samfunn som fremmer helse i hele befolkningen (Folkehelsemeldingen), påpekes universelle strategier som retter seg mot hele befolkningen som tiltak med størst effekt.

Avgiften på sjokolade- og sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer bør ha en helsebegrunnelse

I likhet med flertallet i utvalget i NOU 2019:8 mener NCD-alliansen at det bør utarbeides og etablere en helsebegrunnet avgift på sjokolade- og sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer. Vi støtter også utvalgets medlemmer som mener at dagens avgift bør videreføres til en ny avgift er innført. Basert på erfaringene fra andre land slik som Danmark, kan opphevelse av dagens avgifter resultere i et økt inntak av de varene som norske helsemyndigheter anbefaler redusert forbruk av (NOU 2019).

Avgifter er et effektivt tiltak

Verdens helseorganisasjon og andre ledende helseorganisasjoner anbefaler skatter på usunne produkter som et godt og samfunnsøkonomisk lønnsomt tiltak for å bedre folkehelsen.

Avgifter på produkter som fører til dårlig helse er effektive virkemiddel for å få ned forbruket, og på sikt forebygge fedme og ikke-smittsomme sykdommer. Dette bekreftes i en forsk metaanalyse¹ som har sett på effektene av skatt på sukret brus.

---

¹ <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/obr.12868>

Vi i NCD alliansen mener derfor at det er nødvendig å få på plass en helsebegrunnet særavgift for sjokolade- og sukker og alkoholfrie drikkevarer fordi det er et effektivt folkehelseiltak.

Anne Lise Ryel

Generalsekretær

KREFTFORENINGEN

Mina Gerhardsen

Generalsekretær

Bjørnar Allgot

Generalsekretær

diabetesforbundet

Frode Jahren

Generalsekretær

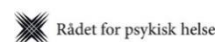

LHL

Tove Gundersen

Generalsekretær

Rådet for psykisk helse